

Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking

**VCM-ENQUETE OPERATIONELE STAND VAN ZAKEN
MESTVERWERKING IN VLAANDEREN
1 JULI 2005 - 30 JUNI 2006**

Oktober 2006

INHOUDSTAFEL

Samenvatting

Inleiding

1. Respons – pg. 4

2. Stand van zaken (periode van 1 juli 2005 tot 30 juni 2006) – pg. 4

2.1 Operationele mestverwerkingscapaciteit – pg. 4

2.1.1 Huidige operationele mestverwerkingscapaciteit – pg. 4

2.1.2 Evolutie van de operationele mestverwerkingscapaciteit – pg. 7

2.1.3 Provinciale indeling van de mestverwerkingscapaciteit – pg. 11

2.1.4 Aantal mestverwerkingsbedrijven en geografische spreiding – pg. 13

2.1.5 Soorten technieken – pg. 16

2.2 Vergelijking operationele, beschikbare en vergunde capaciteit – pg. 18

2.3 Afzet eindproducten – pg. 20

2.4 Vergelijking met de mestverwerkingsplicht – pg. 22

3. Huidige knelpunten – pg. 23

4. Mestverwerking in de nabije toekomst – pg. 24

Bijlagen – pg. 26

Bijlage I: De operationele mestverwerkingscapaciteit per provincie in Vlaanderen

Bijlage II: De vergelijking tussen de operationele, beschikbare en vergunde mestverwerkingscapaciteit per provincie in Vlaanderen

Bijlage III: Overzicht van de operationele mestverwerkingsinstallaties in Vlaanderen (exclusief mobiele verwerking)

SAMENVATTING

Jaarlijks gaat het VCM de operationele mestverwerkingscapaciteit na aan de hand van een enquête. Uit de recentste resultaten blijkt dat **mestverwerking en de export van eindproducten verder stijgen**. De totale operationele mestverwerkingscapaciteit benadert hierbij de mestverwerkingsplicht volgens het huidige MAP2*bis*. Voor alle diersoorten samen blijkt dat er ruim 9,6 miljoen kg P₂O₅ verwerkt wordt, in vergelijking met een mestverwerkingsplicht van ongeveer 7,5 miljoen kg P₂O₅. Voor stikstof moet er 13,6 miljoen kg verwerkt worden, terwijl er in Vlaanderen een capaciteit van 14,2 miljoen operationeel is, blijkens de resultaten van de enquête en de daarop uitgevoerde berekeningen.

Per diersoort zijn er nog duidelijk tekorten voor de verwerking van varkensmest. Door de mogelijkheid tot substitutie van verwerkingsplichtige varkensmestnutriënten door niet-verwerkingsplichtige pluimveemestnutriënten wordt hieraan voor een deel verholpen.

Verschillende goed werkende technieken zijn op de markt en worden al enkele jaren met succes op diverse klein- en grootschalige bedrijven in Vlaanderen toegepast. De verwerking van pluimveemest gebeurt hoofdzakelijk door de export van ruwe mest of door een biothermische droging samen met dikke fractie van varkensmest. Een biothermisch droogproces vindt hoofdzakelijk plaats in grotere bedrijven en wordt doorgevoerd in afgesloten cellen met nageschakelde luchtzuivering. Bij de verwerking van varkensmest zijn de meest gebruikte systemen droging van ruwe mest of een verwerking van de dunne fractie in een biologie. Hierbij wordt door een opeenvolgende nitrificatie en denitrificatie, het grootste deel van de aanwezige stikstof omgezet naar het onschadelijke stikstofgas dat alomtegenwoordig is in de ons omgevende lucht.

De grootste stijgingen in operationele capaciteit worden waargenomen bij de verwerking van dunne fractie en bijgevolg ook dikke fractie van varkensmest. Dit is vooral toe te schrijven aan de **toenemende interesse voor biologische systemen**, waarbij de dunne fractie door middel van nitrificatie en denitrificatie nutriëntenarm wordt gemaakt en de dikke fractie wordt afgevoerd naar de compostering of biothermische droging.

Niet alle vergunde mestverwerkingsinstallaties worden gebouwd en niet alle gebouwde installaties behalen hun optimale operationele capaciteit. Hierdoor is er een verschil tussen de respectievelijke vergunde, beschikbare en operationele capaciteit. In vergelijking met voorgaande jaren is de **kloof tussen vergunde en beschikbare capaciteit veel kleiner** geworden, vooreerst doordat vele vergunningen reeds vervallen zijn. Daarnaast werd het niet realiseren van een verkregen milieuvergunning vroeger frequenter waargenomen dan op heden. Mede door het veelvuldige voorkomen van **buurtprotest**, wordt het verkrijgen van de nodige vergunningen op vandaag sterk bemoeilijkt.

INLEIDING

In Vlaanderen geldt volgens het huidige mestactieplan *MAP 2 bis* de mestverwerkingsplicht. Ieder veeteeltbedrijf met ofwel een productie hoger dan 7.500 kg fosfaat op jaarbasis en gelegen in een gebied met een fosfaatdruk van 100 kg P₂O₅ of meer, ofwel een productie van meer dan 10.000 kg fosfaat op jaarbasis, moet een bepaald percentage van zijn mestoverschot verwerken.

Het VCM schetst jaarlijks aan de hand van een enquête een beeld van de mestverwerkingscapaciteit en de mestverwerkingstechnieken die vandaag operationeel zijn. Hiervoor worden alle houders van een milieuvergunning voor mestverwerking en de bedrijven die een milieuvergunningsaanvraag lopende of in voorbereiding hebben, aangeschreven.

In deze enquête wordt als volgt een onderscheid gemaakt tussen de vergunde mestverwerkingscapaciteit, de beschikbare en de operationele mestverwerkingscapaciteit.

- Vergunde mestverwerkingscapaciteit: het aantal ton mest waarvoor een milieuvergunning voor verwerking is toegekend.
- Beschikbare mestverwerkingscapaciteit: het aantal ton mest waarvoor een verwerkingsinstallatie beschikbaar is.
- Operationele mestverwerkingscapaciteit: het aantal ton mest, dat effectief verwerkt is.

Hierbij wordt enkel de verwerkte mest in rekening gebracht. De bewerking van mest wordt in deze enquête buiten beschouwing gelaten. Mest is verwerkt wanneer de eindproducten niet op Vlaamse cultuurgrond terechtkomen. Dit omvat de export buiten Vlaanderen of de afzet naar niet-cultuurgrond in Vlaanderen (particuliere afzet). Daarnaast wordt een biologische behandeling met de omzetting van stikstof naar het milieuneutrale N₂-gas tevens als verwerking beschouwd.

In het kader van deze enquête worden tevens de substraatbereiders, leverancier van substraat aan champignonkwekerijen, bevraagd. Hierbij wordt rekening gehouden met de hoeveelheid pluimveemest die via deze bedrijven verwerkt wordt. Substraat bestaat ook voor een groot deel uit paardenmest, voornamelijk van buitenlandse oorsprong, die in deze enquête niet werd opgenomen bij de operationele en beschikbare capaciteit. Bij de vergunde capaciteit is deze wel meegerekend.

1. RESPONS

In totaal werden voor deze enquête 240 bedrijven aangeschreven. Hiervan hebben 55 bedrijven (22,9%) schriftelijk gereageerd. Dit zijn bijna allemaal bedrijven die hun mestverwerkingsproject hebben gerealiseerd. De bedrijven die hun enquêteformulier niet hadden teruggestuurd, zijn telefonisch gecontacteerd. In totaal werden de gegevens van 233 bedrijven in de enquête opgenomen of 97% van het totale aantal geënquêteerde bedrijven.

2. STAND VAN ZAKEN (PERIODE VAN 1 JULI 2005 TOT 30 JUNI 2006)

2.1. OPERATIONELE MESTVERWERKINGSCAPACITEIT

2.1.1. HUIDIGE OPERATIONELE MESTVERWERKINGSCAPACITEIT

In tabel 1 wordt de operationele mestverwerkingscapaciteit in Vlaanderen weergegeven. Deze tabel bevat de door de mestverwerkers aangegeven tonnages en de door het VCM uitgevoerde berekeningen naar de hoeveelheden stikstof en fosfaat op basis van richtcijfers (tabel 2). De operationele mestverwerkingscapaciteit in de verschillende Vlaamse provincies is weergegeven als bijlage 1. De verwerking van dikke fractie van varkensmest is uitgedrukt in ton dikke fractie. Bij de andere mestsoorten en mestfracties is de capaciteit weergegeven in ton ruwe mest.

Pluimveemest kan volgens de Europese Verordening 1774/2002 als ruwe mest geëxporteerd worden, in tegenstelling tot bijvoorbeeld varkensmest. De nutriënten uit de geëxporteerde ruwe pluimveemest, zijn volgens de definitie van mestverwerking, dan ook verwerkt. In deze enquête werd zowel de pluimveemest die als ruwe mest geëxporteerd werd (bron: mestbank september 2006), als de pluimveemest die voorafgaand aan export eerst een behandeling onderging (bron: geënquêteerde bedrijven), in rekening gebracht.

Tabel 1: De operationele mestverwerkingscapaciteit in Vlaanderen (periode juli 2005 – juni 2006) uitgedrukt in ton ruwe mest en de berekening van de verwerkte hoeveelheid stikstof (kg) en fosfaat (kg) op basis van richtcijfers (tabel 2)

		Ton ruwe mest	N (kg)	P₂O₅ (kg)
	Totale verwerking	90.845	735.845	408.803
Varkensmest	Verwerking dunne fractie	275.312	1.218.580	59.854
	Verwerking dikke fractie	96.575*	1.187.873	1.106.750
Pluimveemest	Export verwerkte mest	239.830	6.470.613	4.712.660
	Export ruwe mest	166.583	4.494.409	3.273.356
	Rundveemest	3.490	24.779	10.121
	Kalvergier	29.000	87.000	37.700
	Andere mest [°]	500	4.950	6.650
	Andere organische stoffen	40.000		
TOTAAL			14.224.049	9.615.893

* Uitgedrukt in ton dikke fractie van varkensmest

[°] Andere mest: mest van nertsen, paarden, schapen, geiten, konijnen, ...

Voor het berekenen van de hoeveelheid verwerkte stikstof en fosfaat per ton ruwe mest werden voor de verschillende mestsoorten en de verschillende mestfracties gemiddelde richtcijfers gebruikt, zoals weergegeven in tabel 2. Deze richtcijfers zijn berekeningen van het VCM op basis van gegevens uit de BBT-studie 'mestverwerking' (2002), richtwaarden aangegeven door de mestbank en verwerkingspercentages, zoals doorgegeven door de geënquêteerde bedrijven. Dit zijn bijgevolg forfaitaire richtcijfers, op basis van forfaitaire mestinhouden. In vergelijking met voorgaande enquêteresultaten werden de richtcijfers voor elektrolyse aangepast aan meer concrete analysegegevens uit de praktijk.

Tabel 2: De gebruikte richtcijfers voor het berekenen van de hoeveelheid verwerkte stikstof en fosfaat per ton ruwe mest

		kg N verwerkt per ton	kg P ₂ O ₅ verwerkt per ton	
Totale verwerking		8,10	4,5	
Varkensmest	Biologische be- handeling	5,00	0,00	
	Verwerking dunne frac- tie	Fysicochemische behandeling	3,44	0,83
	Bekalking	3,55	0,00	
	Elektrolyse	5,31	2,77	
	Filtratie	0,49	0,50	
	Verwerking dikke fractie	12,30	11,46	
Pluimveemest		26,98	19,65	
Rundveemest		7,10	2,90	
Kalvergier		3,00	1,30	
Andere mest (schapen, geiten, nertsen, paarden, ...)		9,9	13,3	

In het jaarlijkse voortgangsrapport van de mestbank worden tevens de verwerkte hoeveelheden stikstof en fosfaat gepubliceerd. Het verschil tussen de cijfers in het voortgangsrapport en de verwerkte hoeveelheden uit deze enquête is toe te schrijven aan verschillende redenen. Vooreerst zijn de cijfers in het voortgangsrapport bepaald op basis van forfaitaire mestinhouden en mestanalyses. Mestanalyses geven meestal een lagere stikstofinhoud dan forfaitaire cijfers. Stikstof kan immers onder de vorm van ammoniak vervluchtigen, en dit in tegenstelling tot fosfaat. Daarnaast zouden de forfaitaire uitscheidingscijfers voldoende moeten worden afgestemd op de praktijk. Onvermijdbare onnauwkeurigheden inherent aan staalnames en analyses van mest veroorzaken echter ook vaak schijnbare verliezen aan stikstof en fosfaat tijdens het verwerkingsproces. Hierdoor ligt de berekende verwerkte hoeveelheid stikstof in deze enquête iets hoger dan wat aangegeven wordt in het voortgangsrapport van de Mestbank als zijnde verwerkt. Daarnaast is in deze enquête geen rekening gehouden met het specifieke verwerkingsaandeel van de verschillende bedrijven. Het verwerkingsaandeel wordt per bedrijf jaarlijks berekend op basis van de gegevens van aan- en afvoer en het vaste verwerkingspercentage van de installatie. De cijfers in deze enquête en in het voortgangsrapport dienen bijgevolg met deze kanttekeningen geïnterpreteerd te worden.

2.1.2. EVOLUTIE VAN DE OPERATIONELE MESTVERWERKINGSCAPACITEIT

Bij de vergelijking van de operationele mestverwerkingscapaciteit in Vlaanderen met de waargenomen capaciteiten in 2002, 2003, 2004 en 2005 (op basis van de vorige VCM-enquêtes) is globaal een stijgende trend waar te nemen (tabel 3 en figuren 1, 2 en 3):

- De **totale verwerking van varkensmest is toegenomen** in vergelijking met vorig jaar. Deze stijging is vooral te verklaren door het afronden van opstartfase bij enkele verwerkingsbedrijven.
- De **verwerking van dunne fractie van varkensmest is gestegen** ten opzichte van 2004-2005, voornamelijk te verklaren door een stijging van het aantal biologische verwerkingsinstallaties van dunne fractie van varkensmest en het toenemende gebruik van enkele mobiele mestscheiders, inclusief nabehandeling van de dunne fractie.
- De **verwerking van dikke fractie van varkensmest vertoont tevens een duidelijke stijging** in vergelijking met voorgaande jaren. Door het toenemende aantal biologische verwerkingsinstallaties en een stagnerend tot toenemend gebruik van enkele mobiele systemen, wordt er meer dikke fractie geproduceerd, in vergelijking met de drie voorgaande jaren. Voorheen werd er een duidelijke daling vastgesteld in de verwerking van dikke fractie. Dit werd veroorzaakt door het steeds minder toepassen van mobiele scheiders (zonder nageschakelde verwerking van de dunne fractie) waardoor te weinig dikke fractie beschikbaar was voor de grotere verwerkingsinstallaties.
- De **verwerking van pluimveemest** omvat de export van verwerkte mest en de export van ruwe pluimveemest en stagneert ten opzichte van de voorgaande jaren (lichte daling van de export van zuivere pluimveemest; lichte stijging van de export van verwerkte pluimveemest). De verwerking van pluimveemest omvat tevens de hoeveelheid pluimveemest, als grondstof voor de substraatbereiders, die substraat leveren aan de champignonkwekerijen.

Tabel 3: De operationele mestverwerkingscapaciteit in Vlaanderen voor de jaren 2002, 2003, 2003-2004 en 2004-2005, 2005-2006, met inschatting voor 2006-2007 (ton ruwe mest)

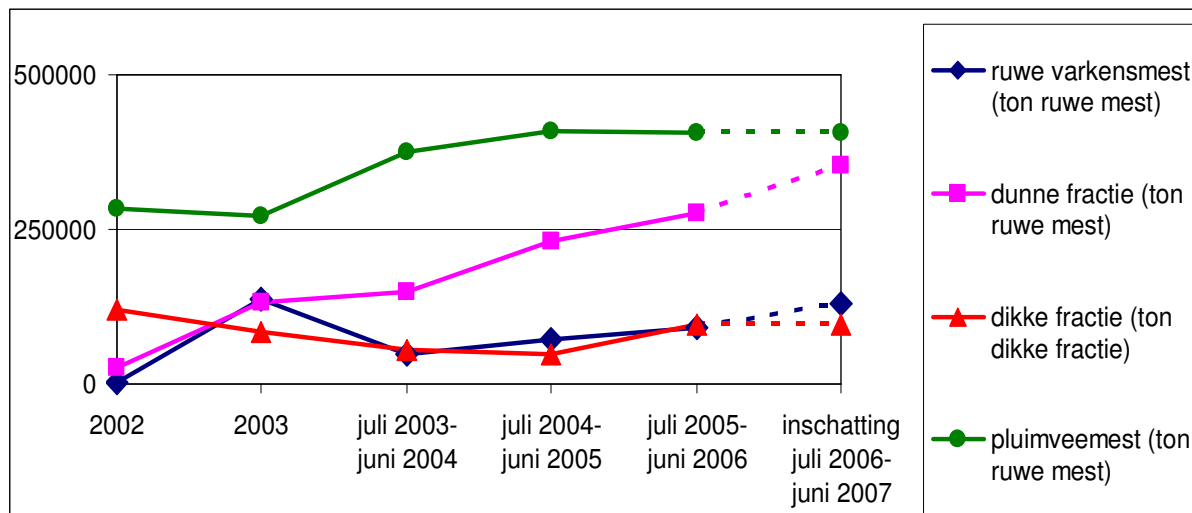
		2002 ³	2003 ³	Juli 2003- juni 2004	Juli 2004- juni 2005	Juli 2005- juni 2006	Inschatting juli 2006- juni 2007
Varkens- mest	Totale ver- werking	2.800	136.470	47.547	72.418	90.845	128.845
	Verwerking dunne fractie	26.843	132.953	149.032	230.189	275.312	354.312
	Verwerking dikke fractie ¹	119.900	84.000	55.053	47.698	96.575	?
	Pluimveemest ²	283.460	271.123	374.247	408.906	406.413	406.413
	Rundveemest	?	11.000	4.500	2.300	3.490	3.490
	Kalvergier	40.150	28.000	31.296	30.608	29.000	29.000
	Andere mest	?	?	5.500	500	500	500
	Andere organische stoffen	?	?	25.000	46.500	40.000	?

¹ Uitgedrukt in ton dikke fractie van varkensmest

² Export van verwerkte pluimveemest en ruwe pluimveemest

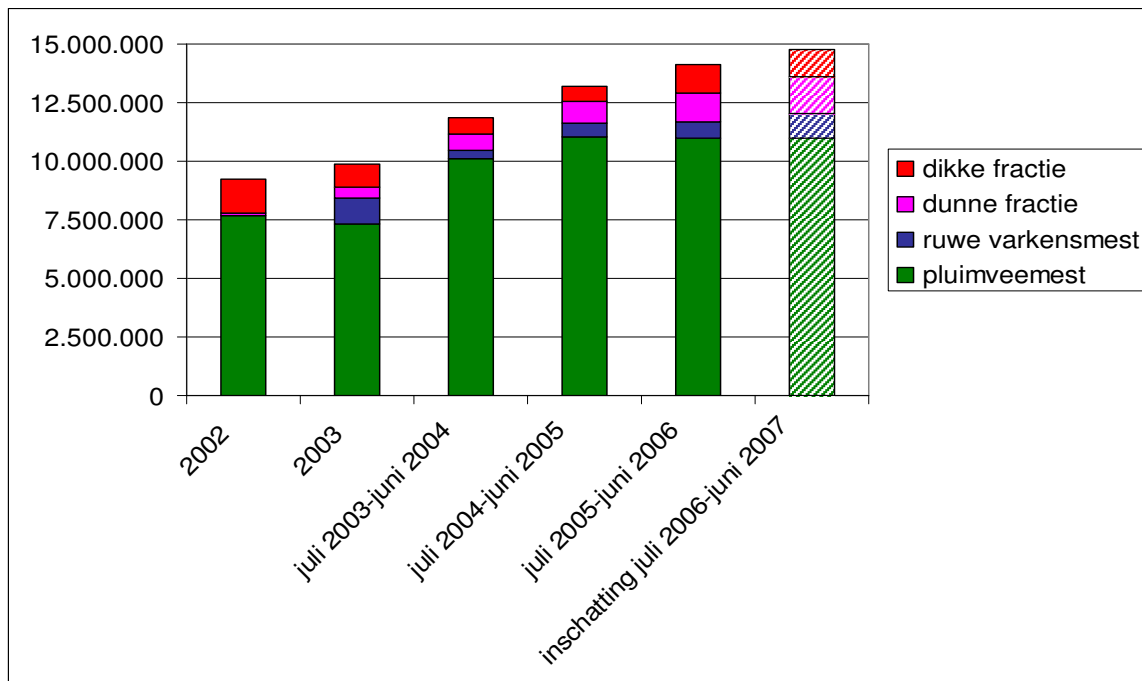
³ De VCM-enquêtes in 2002 en 2003 werden afgenomen in de zomer waarbij de operationele capaciteit werd opgevraagd voor het lopende kalenderjaar. Dit betekent dat de mestverwerkers hun capaciteit dienden in te schatten voor het komende half jaar en dit bij de verwerking van het voorbije half jaar telden. In de zomer van 2003 verwachtten enkelen dat hun pas opgestarte installatie vlot volle capaciteit ging halen in het najaar van 2003. Dit bleek echter niet het geval en de opstart duurde langer dan verwacht. Hierdoor maakten ze een overschatting van de verwachte capaciteit in 2003. Dit verklaart de schijnbare daling van operationele capaciteit in 2003-2004.

Figuur 1: Evolutie van de operationele mestverwerkingscapaciteit in Vlaanderen (jaren 2002, 2003, 2003-2004, 2004-2005 en 2005-2006), met inschatting van de capaciteit voor 2006-2007 (in ton)

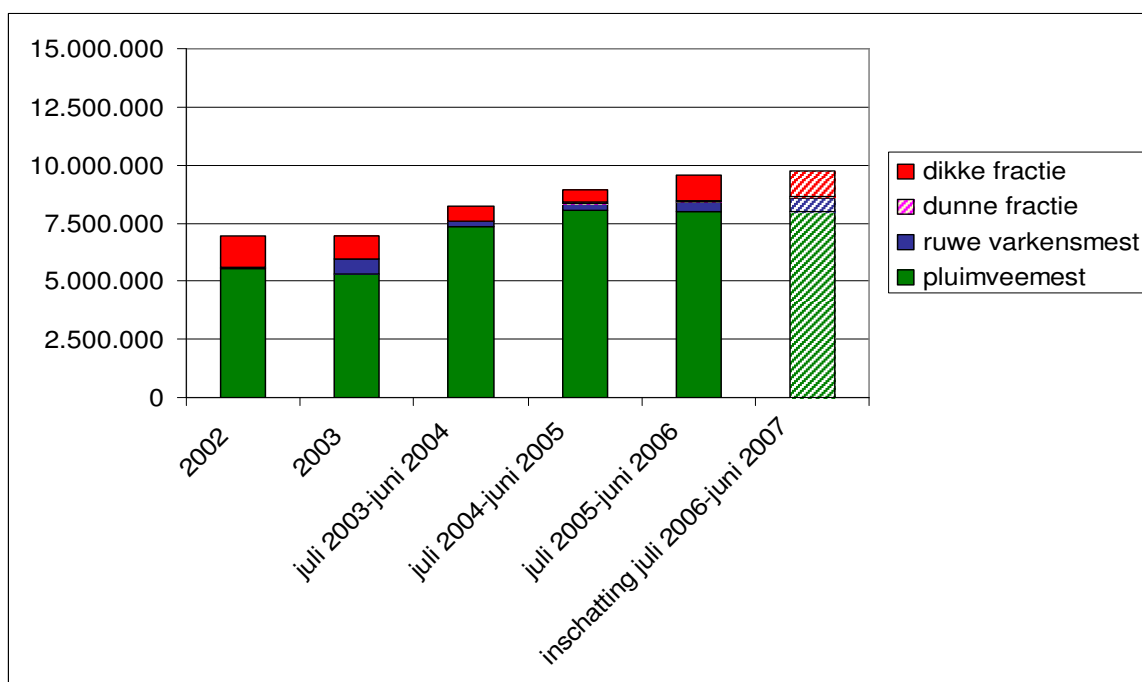

In de laatste kolom van tabel 3 wordt een inschatting gemaakt van de operationele capaciteit voor de periode juli 2006 - juni 2007. Dit zijn inschattingen op basis van projecten die in opstart of in opbouw waren halfweg 2006. Voor de verwerking van dikke fractie is de situatie moeilijk in te schatten omdat de verwerkingscapaciteit beschikbaar is maar de operationele capaciteit sterk afhankelijk is van factoren zoals marktevolutie, wetgevend milieu, Door de toenemende verwerking van dunne fractie van varkensmest kan echter een blijvende toename in de verwerking van dikke fractie vermoed worden.

Figuur 2: Evolutie van de operationele mestverwerkingscapaciteit in Vlaanderen (jaren 2002, 2003, 2003-2004, 2004-2005 en 2005-2006), met inschatting van de capaciteit voor 2006-2007 (in kg stikstof)

Figuur 3: Evolutie van de operationele mestverwerkingscapaciteit in Vlaanderen (jaren 2002, 2003, 2003-2004, 2004-2005 en 2005-2006), met inschatting van de capaciteit voor 2006-2007 (in kg fosfaat)

2.1.3. PROVINCIALE INDELING VAN DE MESTVERWERKINGSCAPACITEIT

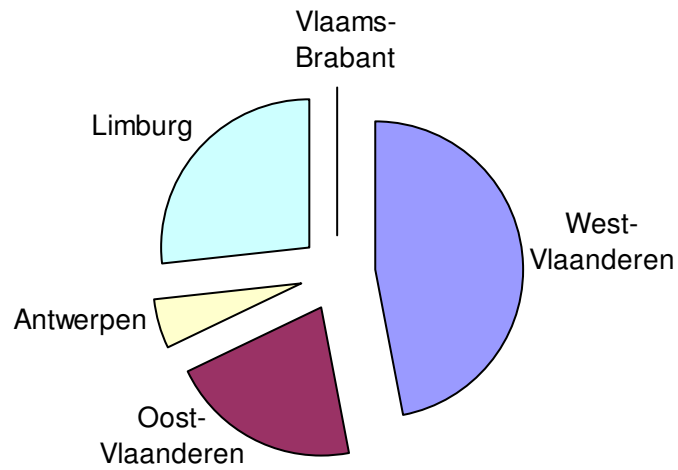
In tabel 4 en figuren 4 en 5 wordt de operationele mestverwerkingscapaciteit weergegeven per provincie in Vlaanderen. Hieruit blijkt dat mestverwerking **vooral in West-Vlaanderen** operationeel is waar tevens de grootste mestverwerkingsplicht geldt. In de **Provincie Limburg werd het afgelopen jaar grote vooruitgang geboekt** waarbij door enkele grootschalige installaties (twee grote mestverwerkingsbedrijven en twee substraatbereiders) de tweede grootste operationele capaciteit bereikt wordt. Oost-Vlaanderen volgt in derde instantie waarbij naast een tiental kleinere installaties twee grootschalige bedrijven actief zijn. In de Provincie Antwerpen wordt de operationele capaciteit vooral ingevuld door de biologische verwerking van dunne fractie van varkensmest, waardoor in Antwerpen de operationele stikstofverwerking hoger ligt dan de fosfaatverwerking (figuren 4 en 5).

Tabel 4: De operationele mestverwerkingscapaciteit per provincie in Vlaanderen uitgedrukt in ton ruwe mest

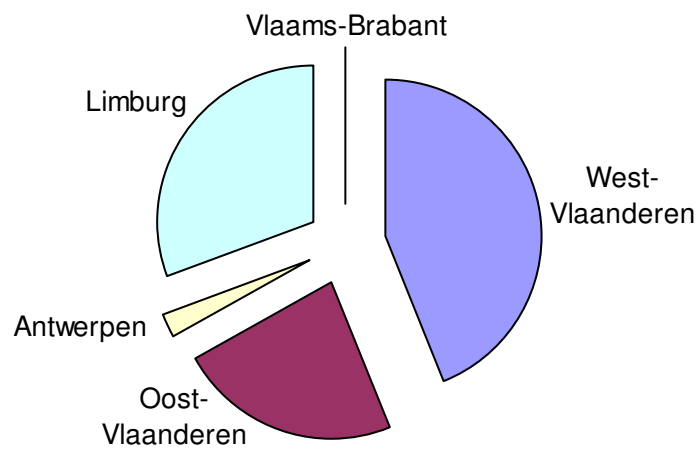
	TOTAAL	West-Vl.	Limburg	Oost-Vl.	Antw.	VI-Br
Totale verwerking	90.845	87.128	500	25	3.192	0
Varkensmest						
Verwerking dunne fractie	275.312	159.098	2.467	34.097	79.650	0
Verwerking dikke fractie*	96.575	31.575	23.000	40.000	2.000	0
Pluimveemest (excl. export ruwe mest)	239.830	100.830	85.000	50.000	4.000	0
Rundveemest	3.490	990	0	2.500	0	0
Kalvergier	29.000	0	0	0	29.000	0
Andere mest	500	0	0	500	0	0
Andere organische stoffen	40.000	10.000	0	10.000	20.000	0

* Uitgedrukt in ton dikke fractie van varkensmest

Figuur 4: Spreiding van de operationele mestverwerkingscapaciteit per Vlaamse provincie in kg N (exclusief export ruwe pluimveemest)

Figuur 5: Spreiding van de operationele mestverwerkingscapaciteit per Vlaamse provincie in kg P2O5 (exclusief export ruwe pluimveemest)

2.1.4. AANTAL MESTVERWERKINGSBEDRIJVEN EN GEOGRAFISCHE SPREIDING

In Vlaanderen doen momenteel **112 bedrijven** aan mestverwerking. De helft daarvan zijn **vaste installaties** die bij het bedrijf van de verwerkingsplichtige landbouwers gebouwd werden en al dan niet gevoed worden met extra aanlevering van verwerkingsplichtige derden. Vijftien installaties bevinden zich los van een landbouwbedrijf en zijn hierbij meestal ingeplant op een bedrijventerrein, waarbij de mest van tientallen veehouders verwerkt wordt. Een tiental hiervan zijn als grootschalig (meer dan 60.000 ton) te beschouwen. De overige (41) passen **mobiele verwerking** toe, waarbij de installatie gedurende een bepaalde periode tijdens het jaar de mest op hun bedrijf verwerkt. Van de 112 operationele mestverwerkingsprojecten zijn er vijf in coöperatief verband opgericht. Bij 40 projecten wordt mest van derden mee verwerkt, waarvan er 11 enkel mest van een andere inrichting maar van hetzelfde bedrijf ontvangen.

In tabel 5 worden het aantal operationele mestverwerkingsbedrijven per provincie weergegeven met een indeling volgens de bedrijfsvorm. In figuur 7 wordt de geografische situering van de diverse operationele bedrijven in Vlaanderen weergegeven.

Tabel 5: Het aantal operationele mestverwerkingsinstallaties per provincie en ingedeeld naar bedrijfsvorm

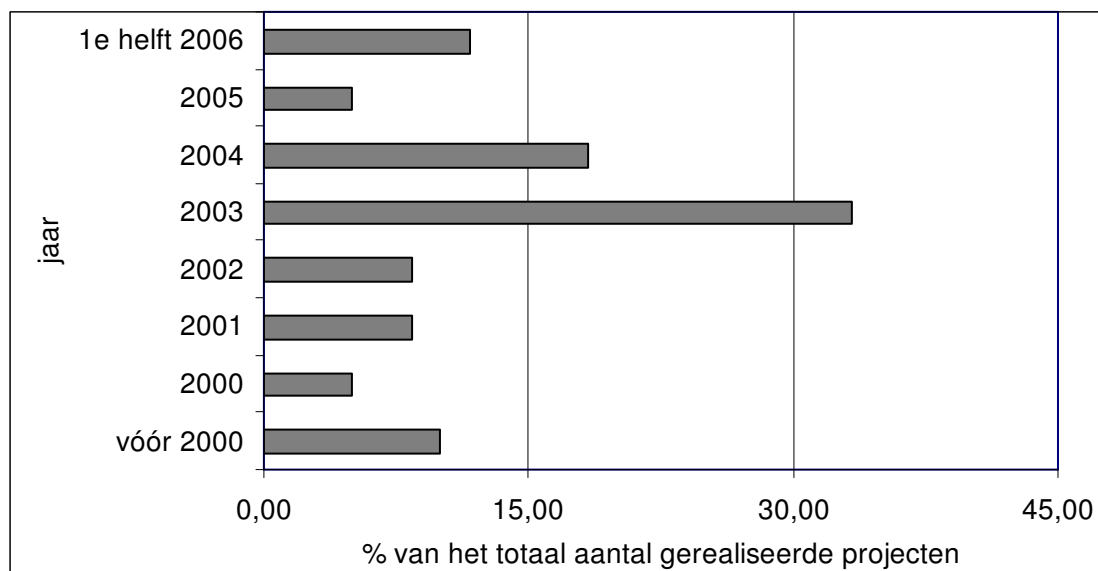
	TOTAAL	West-Vl.	Oost-Vl.	Antw.	Limburg	VI-Br
Vaste installatie op landbouwbedrijf	56	34	7	12	2	1
Mobiele installatie op landbouwbedrijf	41	33	6	2	0	0
Vaste installatie niet op landbouwbedrijf	15	7	2	1	5	0
Totaal aantal operationele installaties	112	74	15	15	7	1

In vergelijking met vorig jaar zijn er in totaal **20 bedrijven bijkomend gestart met mestverwerking**, waarbij zowel het aantal vaste installaties op het landbouwbedrijf (+ 9) als het toepassen van een mobiel systeem (+ 10) zijn toegenomen. Uit de praktijk blijkt dat iedere veehouder in functie van zijn bedrijfsvoering een best passende oplossing zoekt. Voor de ene veehouder omvat dit de afvoer van zijn mest naar een ander (grootschalig) mestverwerkingsbedrijf. Anderen maken gebruik van een mobiel systeem of wensen zelf een installatie te bouwen op hun bedrijf. Verschillende factoren beïnvloeden deze keuze waaronder: grootte

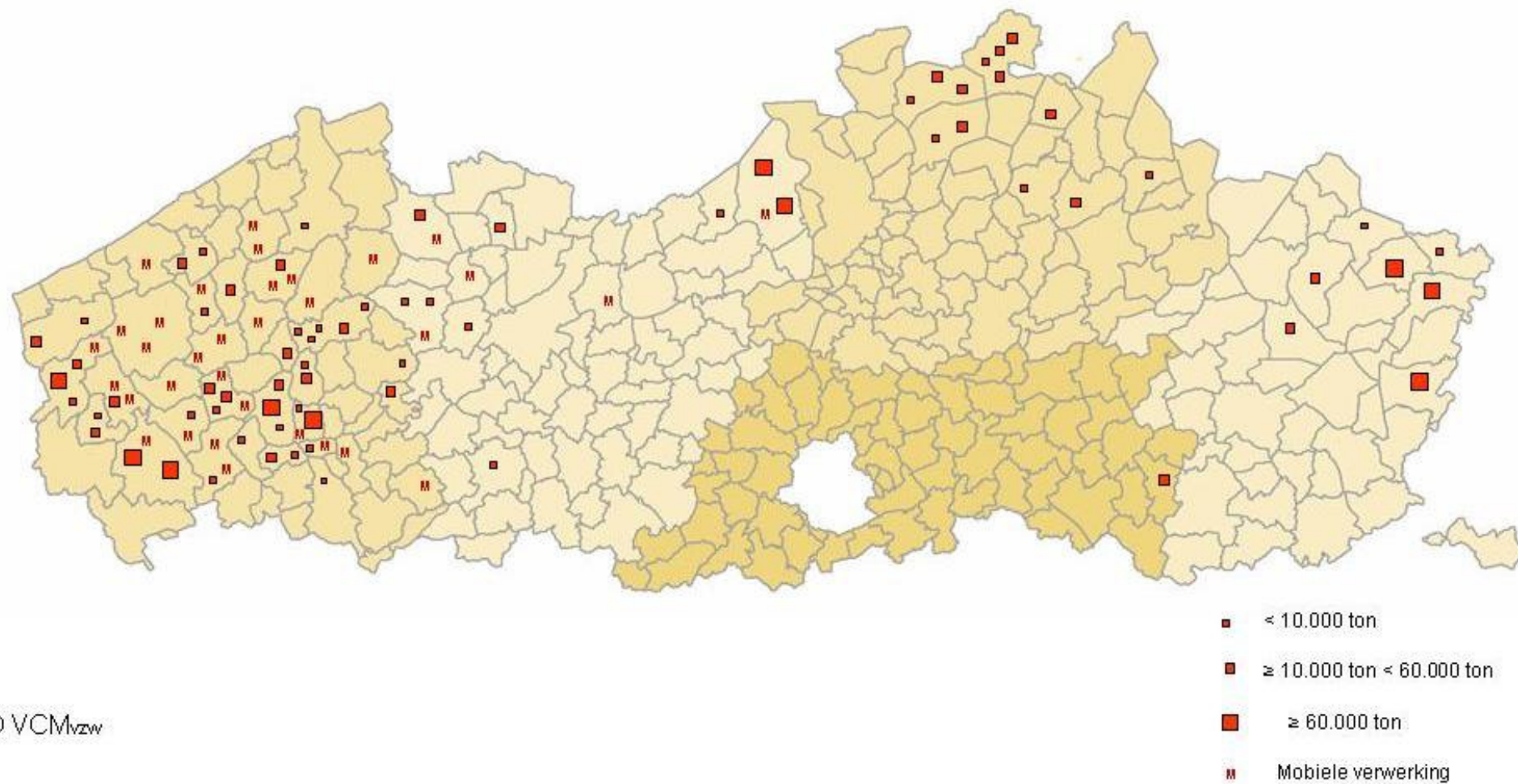
mestoverschot, grootte mestverwerkingsplicht, soort mest, afzetmogelijkheden van eventuele resteffluenten, bedrijfssamenstelling, beschikbaarheid van geschikte inplantingsplaats,

In de enquête werd tevens het jaar van realisatie van de operationele projecten nagegaan. **Hieruit blijkt dat de meeste mestverwerkingsprojecten in 2003 werden gerealiseerd** en dit in stijgende lijn vanaf 2000. Ook vóór 2000 werden reeds een belangrijk aandeel van de op vandaag operationele projecten, verwezenlijkt (figuur 6). Vanaf 2003 werden minder nieuwe mestverwerkingsinstallaties gerealiseerd. Een belangrijke oorzaak hierbij is de onzekerheid betreffende de mestwetgeving. In de **eerste helft van 2006 wordt terug een stijging in het aantal nieuw gerealiseerde installaties** vastgesteld.

Figuur 6: Het aantal operationele mestverwerkingsprojecten, ingedeeld per jaar van realisatie

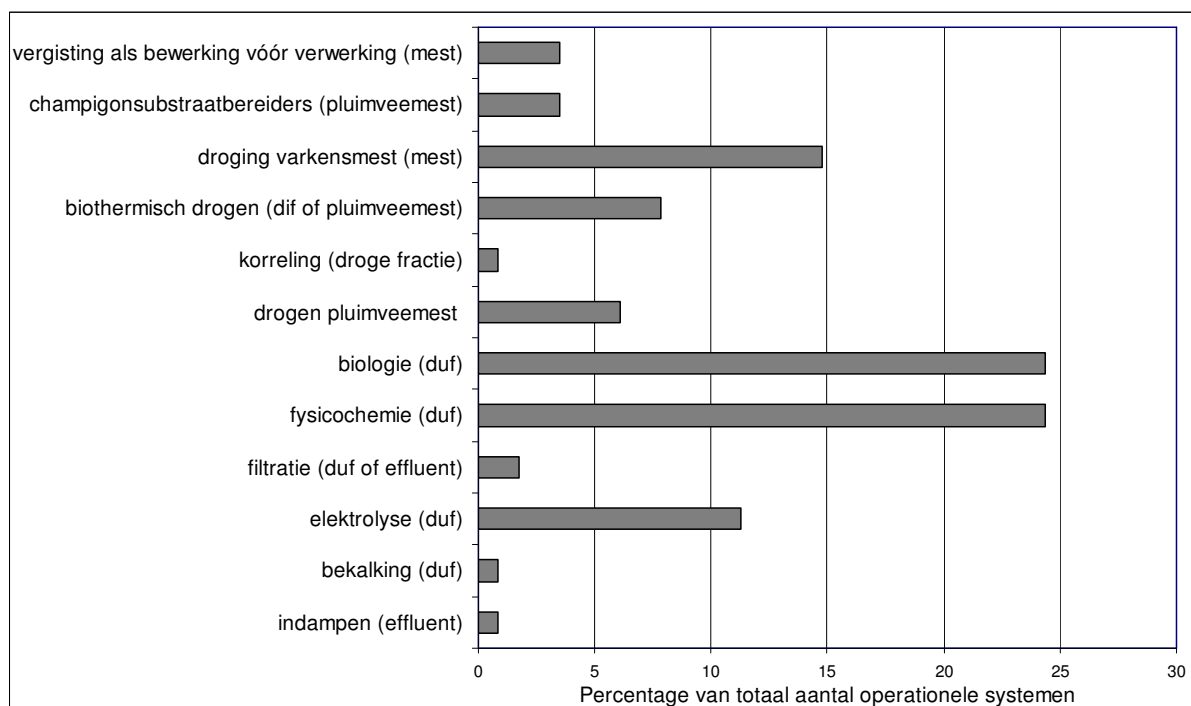
Figuur 7: De geografische situering van de diverse operationele mestverwerkingsinstallaties in Vlaanderen

2.1.5 SOORTEN TECHNIEKEN

Bij de verwerking van mest worden verschillende systemen toegepast. In figuur 8 wordt een overzicht gegeven van de verschillende werkzame technieken met het aantal keer dat ze worden toegepast als percentage van het totale aantal operationele systemen. Deze vergelijking geeft het genomen initiatief voor mestverwerking weer. **De meeste gebruikte technieken zijn de fysicochemie en de biologie.** Een fysicochemische behandeling van de mest gebeurt in een mobiele opstelling. Bij een biologie wordt de stikstof in de dunne fractie na scheiding biologisch omgezet naar het milieuneutrale stikstofgas N_2 . Daarnaast zijn droging van varkensmest en pluimveemest en de biothermische droging van de dikke fractie van varkensmest samen met pluimveemest veel gehanteerde technieken. Het biothermisch drogen gebeurt meestal in grote centrale mestverwerkingsinstallaties, waar de mest van tientallen veehouders verwerkt wordt.

Figuur 8: Het aantal toegepaste operationele mestverwerkingsystemen als percentage van het totale aantal operationele systemen (exclusief export ruwe pluimveemest)

duf: dunne fractie van varkensmest

dif: dikke fractie van varkensmest

De capaciteit van de verschillende mestverwerkingsinstallaties verschilt sterk waardoor bepaalde technieken leiden tot een grotere verwerkingscapaciteit in vergelijking met andere. Dit wordt geïllustreerd in figuur 9 en tabel 6. **Het grootste aantal nutriënten wordt verwerkt en verwijderd via de export van biothermisch gedroogde pluimveemest en dikke fractie**

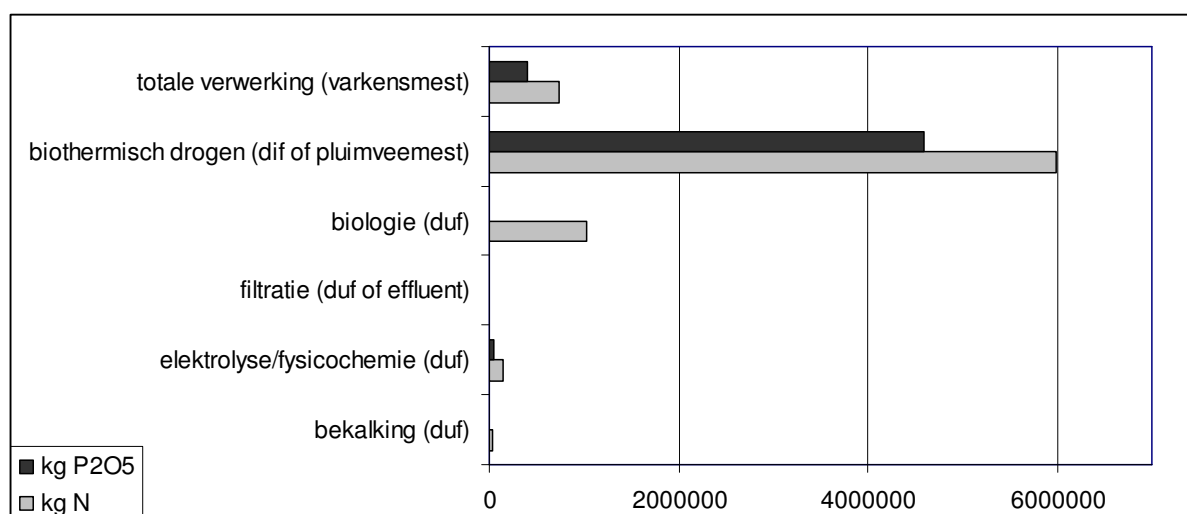
van varkensmest. Daarnaast is een biologische behandeling van de dunne fractie de tweede voornaamste techniek voor de verwerking van stikstof.

Tabel 6: De operationele mestverwerkingscapaciteit per techniek en per mestsoort

			Ton ruwe mest	N (kg)	P ₂ O ₅ (kg)
Varkensmest	Totale verwerking	Verwerking dunne en dikke fractie	82.766	670.405	372.447
		Drogen ruwe mest	8.079	65.440	36.356
	Verwerking dunne fractie	Biologische behandeling	205.092	1.025.460	0
		Fysicochemische behandeling en elektrolyse	37.753	151.411	53.621
		Bekalking	10.000	35.500	0
		Filtratie	22.467	6.209	6.234
Verwerking dikke fractie (biothermisch drogen of verhitten)		96.575	1.187.873	1.106.750	
Pluimveemest	Biothermisch drogen		179.588	4.845.284	3.528.904
	Drogen		7.000	188.860	137.550
	Substraatbereiding		53.242	1.436.469	1.046.205
	Export ruwe mest		166.583	4.494.409	3.273.356
Rundveemest (compostering)			3.490	24.779	10.121
Kalvergier (biologische behandeling)			29.000	87.000	37.700
Andere mest (biologische behandeling)			500	4.950	6.650

* Uitgedrukt in ton dikke fractie van varkensmest

Figuur 9: De operationele mestverwerkingscapaciteit per techniek in kg N en kg P₂O₅ (exclusief export ruwe pluimveemest)

2.2. VERGELIJKING OPERATIONELE, BESCHIKBARE EN VERGUNDE CAPACITEIT

Niet alle vergunde mestverwerkingsinstallaties worden gebouwd en niet alle gebouwde installaties behalen hun optimale operationele capaciteit. Hierdoor is er een verschil tussen de respectievelijke vergunde, beschikbare en operationele capaciteit. Het niet realiseren van bepaalde mestverwerkingsprojecten kan te wijten zijn aan de onstabiele wetgeving en de onduidelijke bestaanszekerheid van de sector. Vaak, zoals ook effectief gemeld door 14 bedrijven in het kader van deze enquête, voeren de bedrijven, die hun milieuvergunning voor mestverwerking niet hebben gerealiseerd, hun mest af naar een ander mestverwerkingsbedrijf.

In het verleden zijn enkele geplande, grootschalige initiatieven niet gerealiseerd doordat moeizaam middellange- of langetermijncontracten met de sector konden worden afgesloten. Bij gebrek aan aanleveringscontracten konden deze installaties bijgevolg moeilijk gefinancierd worden.

In vergelijking met voorgaande jaren is de kloof tussen vergunde en beschikbare capaciteit kleiner geworden, vooreerst doordat vele vergunningen reeds vervallen zijn. Daarnaast werd het niet realiseren van een verkregen milieuvergunning vroeger frequenter waargenomen dan op heden. Mede door het veelvuldige voorkomen van buurtprotest, wordt het verkrijgen van de nodige vergunningen op vandaag sterk bemoeilijkt.

Het verschil tussen de beschikbare en operationele capaciteit is in hoofdzaak te wijten aan de opstartperiode van de installaties en in sommige gevallen een tekort aan grondstoffen, bvb. dikke fractie, zoals hierboven besproken.

In tabel 7 en figuur 10 is de vergelijking weergegeven tussen de operationele, beschikbare en vergunde capaciteit voor mestverwerking in Vlaanderen. Bij de vergunde capaciteit wordt enkel rekening gehouden met de geldige, niet vervallen milieuvergunningen (bron: mestbank september 2006, verwerking door VCM). Indien uit de beschikbare gegevens blijkt dat de stedenbouwkundige vergunning in aanvraag is of geweigerd, wordt de verleende milieuvergunning hier niet bij de vergunde capaciteit meegerekend omwille van de koppeling tussen milieu- en stedenbouwkundige vergunning:

- Voor de volledige verwerking van ruwe varkensmest zijn voor ruim 0,9 miljoen ton vergunningen ter beschikking. Hiervan is 69,4% beschikbaar en 40,7% operationeel (of 58,7% van de beschikbare capaciteit).
- Voor de verwerking van dikke fractie van varkensmest is 90,5% van de vergunningscapaciteit (194.500 ton) beschikbaar. Van deze beschikbare capaciteit is slechts 54,9% operationeel of 49,7% van de vergunde capaciteit. Dit is voornamelijk te wijten aan een tekort aan aanvoer van dikke fractie naar grootschalige installaties, zoals eerder bespro-

ken. Ook hier is de kloof tussen de vergunde en beschikbare capaciteit veel kleiner in vergelijking met voorgaande jaren door het vervallen van niet-gerealiseerde vergunningen.

- Voor de verwerking van pluimveemest (met export nadien) is 49% van wat vergund (672.516 ton) is, beschikbaar; 35,7% is operationeel.
- Voor de verwerking van andere mest is een vergunde capaciteit aanwezig van 363.833 ton. Dit omvat grotendeels de verwerking van paardenmest in de substraatbeleidende bedrijven. Deze paardenmest wordt hoofdzakelijk ingevoerd uit het buitenland waardoor deze niet als operationele en beschikbare mestverwerkingscapaciteit in Vlaanderen werd opgenomen. Dit verklaart de grote verschillen tussen de vergunde en operationele en beschikbare capaciteit.

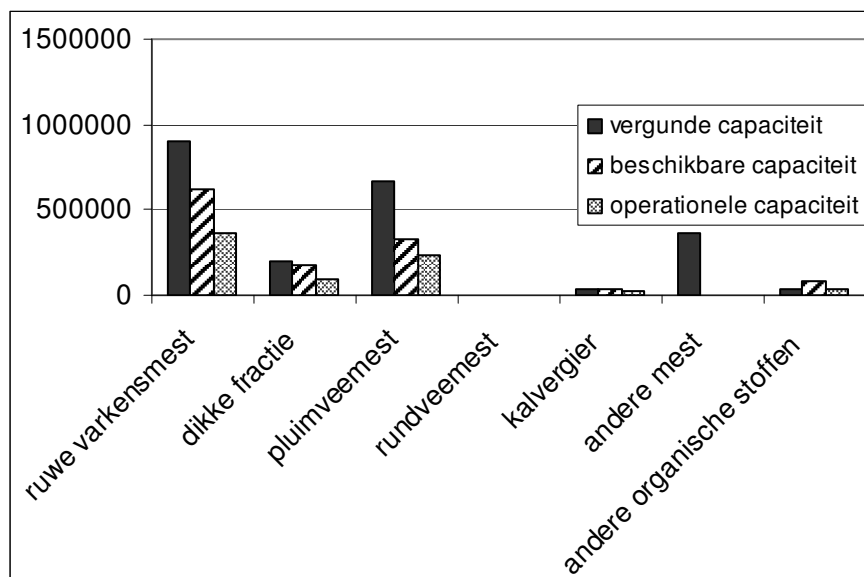
Voor varkens- en pluimveemest kan globaal gesteld worden dat tussen 35 en 50% van de milieuvergunde capaciteit effectief gerealiseerd en operationeel is. Vorig jaar was dit nog 13 à 28%.

Tabel 7: De vergelijking tussen de operationele, beschikbare en vergunde mestverwerkingscapaciteit in Vlaanderen (ton ruwe mest/jaar)

	Operationele capaciteit	Beschikbare capaciteit	Vergunde capaciteit
Ruwe varkensmest	366.157	623.809	905.363
Dikke fractie varkensmest*	96.575	175.980	194.500
Pluimveemest	239.830	329.362	672.516
Rundveemest	3.490	3.490	
Kalvergier	29.000	40.150	40.150
Andere mest	500	500	363.833
Andere organische stoffen	40.000	80.000	40.000

* Uitgedrukt in ton dikke fractie van varkensmest

Figuur 10: De vergelijking tussen de operationele, beschikbare en vergunde mestverwerkingscapaciteit in Vlaanderen (ton ruwe mest/jaar)

2.3. AFZET EINDPRODUCTEN

Volgens het huidige mestdecreet is mest verwerkt wanneer de nutriënten niet op Vlaamse cultuurgrond terecht komen. De nutriënten kunnen geneutraliseerd worden (vb. omzetting van ammoniak of nitraat naar stikstofgas N_2) of ze kunnen geëxporteerd worden buiten het Vlaamse grondgebied of ze kunnen worden afgezet op niet-cultuurgrond (particuliere gronden, openbaar groen, ...) binnen Vlaanderen.

Volgens deze enquête doen momenteel 11 operationele mestverwerkers aan particuliere afzet. De meeste geëxporteerde eindproducten gaan naar Frankrijk (64%), gevolgd door Nederland met 30%. Beide landen zijn samen goed voor een export van 95% van de eindproducten.

In het Voortgangsrapport van de Mestbank (2006) wordt een onderscheid gemaakt tussen de export van verwerkte mest, met en zonder geregistreerde transportdocumenten (tabellen 8 en 9).

Tabel 8: Overzicht van de export van verwerkte mest in 2003, 2004 en 2005 uitgedrukt in miljoen kg N (bron: Voortgangsrapport Mestbank 2006)

	2003	2004	2005
Met transportdocumenten	7,2	7,8	7,2
Zonder transportdocumenten	2,1	2,6	2,8

TOTAAL	9,3	10,4	10,0
---------------	------------	-------------	-------------

Tabel 9: Overzicht van de export van verwerkte mest in 2003, 2004 en 2005 uitgedrukt in miljoen kg P₂O₅ (bron: Voortgangsrapport Mestbank 2006)

	2003	2004	2005
Met transportdocumenten	8,4	8,8	8,2
Zonder transportdocumenten	2,2	3,3	3,2
N ₂ -productie	-	1,0	1,0
TOTAAL	10,6	13,1	12,4

Pluimveemest blijft de meest geëxporteerde mestsoort. De verwerking en export van varkensmest steeg verder in vergelijking met voorgaande jaren. De export van varkensmest als dusdanig is het gevolg van grensbedrijven met gronden buiten Vlaanderen (tabel 10) (bron: Voortgangsrapport Mestbank 2006).

Tabel 10: Export van ruwe mest (export) en export van verwerkte mest (verwerking) in 2005 (bron: Voortgangsrapport Mestbank 2006)

Mestsoort	Export			Verwerking		
	Kg N	Kg P₂O₅	Ton	Kg N	Kg P₂O₅	Ton
Varkensmest	88.267	49.272	10.594	987.316	942.254	40.146
Pluimveemest	4.520.268	3.579.817	176.771	2.468.187	2.554.076	96.424
Overige	79.250	44.302	15.542	40.598	19.417	4.682
TOTAAL	4.687.784	3.673.391	202.907	3.496.101	3.515.747	141.252

2.4. VERGELIJKING MET MESTVERWERKINGSPLICHT

De totale operationele mestverwerkingscapaciteit benadert de mestverwerkingsplicht volgens het huidige MAP2*bis* (bron: mestbank oktober 2005). Voor alle diersoorten samen blijkt dat er ruim 9,6 miljoen kg P₂O₅ verwerkt wordt, in vergelijking met een mestverwerkingsplicht van ongeveer 7,5 miljoen kg P₂O₅. Voor stikstof moet er 13,6 miljoen kg verwerkt worden, terwijl er in Vlaanderen een capaciteit van 14,2 miljoen operationeel is, blijkens de resultaten van de enquête en de daarop uitgevoerde berekeningen (tabel 11).

Tabel 11: Vergelijking van de operationele mestverwerkingscapaciteit met de hoeveelheid verplicht te verwerken nutriënten, voor varkens- en pluimveemest

	Operationeel				Plicht
	Varkensmest	Pluimveemest	Andere	Totaal	
N (kg)	3.142.297	10.965.023	116.729	14.224.049	13.641.910
P ₂ O ₅ (kg)	1.575.406	7.986.016	54.471	9.615.893	7.550.486

Er zijn echter grote verschillen waar te nemen tussen de operationele capaciteiten van varkens- en pluimveemest. Er wordt opmerkelijk meer pluimveemest verwerkt dan nodig volgens de mestverwerkingsplicht. Er kan immers van uitgegaan worden dat ongeveer de helft van de totale mestverwerkingsplicht geldt voor de varkenssector, waarbij de andere helft van toepassing is op pluimveebedrijven. De verwerking van varkensmest vertoont bijgevolg nog opmerkelijke tekorten.

Het verschil in verwerking tussen beide mestsoorten is als volgt te verklaren. Pluimveemest is meestal vastere mest waardoor de verwerking ervan minder duur is. Daarboven geldt voor pluimveemest dat deze niet hoeft gehygiëniseerd te worden volgens de Verordening 1774/2002 om te exporteren, in tegenstelling tot varkensmest.

Er worden echter voor varkensmest veel nutriënten als verwerkt beschouwd door substitutie met andere diersoorten, en vooral pluimveemest. Door substitutie wordt de verwerkingsplicht van varkensmest gedeeltelijk ingevuld met de verwerking (en export) van niet-verwerkingsplichtige pluimveemest. In tabel 11 is deze vorm van substitutie opgenomen onder de verwerking van pluimveemest. In 2003 werd in totaal voor 2,7 miljoen kg stikstof en 1,5 miljoen kg P₂O₅ substitutie goedgekeurd door de Mestbank (bron: voortgangsrapport mestbank 2006). Toch wordt de individuele mestverwerkingsplicht vaak niet gehaald en worden nog een groot aantal verwerkingsplichtige bedrijven geconfronteerd met het betalen van een superheffing.

3. HUIDIGE KNELPUNTEN

De sector heeft blijvend te kampen met een aantal knelpunten waardoor soms moeizaam mestverwerkingsinstallaties gerealiseerd worden. De voornaamste knelpunten op dit moment kunnen als volgt worden samengevat:

- Zeer frequent wordt het realiseren van mestverwerking bemoeilijkt door een moeizame **communicatie** met de buurtbewoners. In vele gevallen wordt de initiatiefnemer ook geconfronteerd met een **buurtcomité** dat protest voert tegen de gemaakte plannen. Het VCM plant, in samenwerking met aanverwante organisaties, specifieke acties betreffende een betere communicatie met de diverse betrokkenen, zoals een communicatiehandboek voor de initiatiefnemer, het organiseren van opendeurdagen bij mestverwerkingsinstallaties, ...
- Het vinden van geschikte **inplantingsplaatsen** voor middelgrote en grote mestverwerkingsinitiatieven is niet evident. Het is aangewezen dat de verschillende bestuursniveaus bij het uittekenen van het ruimtelijke beleid rekening houden met de bijzondere problematiek van geschikte inplantingsplaatsen voor mestverwerkingsinitiatieven en waar mogelijk in de ruimtelijke uitvoeringsplannen hiervoor specifieke zones afbakenen. Voor de plaatsing van grootschalige installaties start het VCM binnenkort, in samenwerking met de betrokken kabinetten, overheidsdiensten en de land- en tuinbouwsector met het pro-actief zoeken naar zones waar mestbehandeling- en vergistinginstallaties kunnen ingeplant worden.
- Onzekerheid betreffende de mestwetgeving. Nu **MAP 3** zich aankondigt tegen 2007 is er op terrein een stuk terughoudendheid om nu al te starten met de aanvraag van een mestverwerkingsinstallatie. Vele vragen hierbij zijn: Welke mestverwerkingsplicht zal op mijn bedrijf van toepassing zijn? Zal bedrijfsuitbreiding mogelijk worden mits mestverwerking en onder welke voorwaarden? Hoe zullen de mestoverschotten en de afzet naar het land evolueren? ...
- Voor de realisatie van mestverwerking zijn er in Vlaanderen geen **steunmaatregelen** voorzien. Zoals samengevat in de VCM-studie over de subsidieerbaarheid van mestverwerking (2004) worden mestverwerkingsinitiatieven in andere Europese lidstaten wel financieel ondersteund. Ook in diverse andere sectoren in Vlaanderen worden subsidies toegekend aan milieuvriendelijke investeringen.
- De **beschikbare technologie** om mengmest 100% te verwerken tot loosbaar water is niet altijd even feilloos en is economisch duur.
- Voor de afvoer van eindproducten bestaat geen gestructureerde **afzetmarkt**, wat vooral voor kleinere verwerkers financieel nadelig is. In dit verband wordt nog steeds gezocht naar de mogelijke afzet van eindproducten in Wallonië.

- De grote afwijkingen ten gevolge van de staalname en de analyse van dierlijke mest en eindproducten van de mestverwerking zorgen ervoor dat het opstellen van een wettelijk vereiste **sluitende nutriëntenbalans** voor de mestverwerker moeilijk realiseerbaar is. In opdracht van de Vlaamse Landmaatschappij wordt binnenkort een onderzoek opgestart naar het “opstellen en valideren van een meetprocedure voor het opmaken van een nutriëntenbalans bij verschillende mestverwerkingstechnieken”.
- Mestverwerking valt nog steeds onder het **BTW-tarief van 21%** en wordt dus niet gezien als een landbouwdienst, terwijl mestafzet onder het tarief van 6% valt.

4. MESTVERWERKING IN DE NABIJE TOEKOMST

Mede door de verplichting om vanaf 2007 Vlaanderen volledig als kwetsbaar gebied af te bakenen, is een duidelijke nood aan bijkomende mestverwerkingscapaciteit. Dit heeft ertoe geleid dat er de voorbije maanden heel wat bijkomende capaciteit werd gerealiseerd, zoals de cijfers uit de enquête illustreren.

In de nabije toekomst zal deze operationele capaciteit nog verder toenemen. Uit de enquêtegegevens blijkt dat er op dit moment zes mestverwerkingsinstallaties **in opbouw** zijn. Dit betreft vier vergistingsinstallaties waarvan drie met nageschakelde verwerking. Daarnaast zijn er momenteel 19 mestverwerkingsinstallaties **in aanvraag** (milieu- en/of stedenbouwkundige vergunning in aanvraag). Acht hiervan zijn vergistingsinstallaties met nageschakelde technieken voor mestverwerking. Van de aangeschreven bedrijven die tot nu toe hun installatie niet hebben gerealiseerd, hebben er drie concreet gemeld dat ze concrete plannen hebben om te investeren.

Voor meer inlichtingen of eventuele vragen betreffende deze nota kunt u terecht bij het VCM op volgende coördinaten:

vzwVCM – Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking

Abdijbekerstraat 9

8200 Sint-Andries / Brugge

Tel. 050/407 201

fax 050/407 100

Website: www.vcm-mestverwerking.be

E-Mail: info@vcm-mestverwerking.be

contactpersonen: **Isabelle Vermander**

tel. 050/407 203

gsm 0497/52 48 55

E-Mail: isabelle.vermander@vcm-mestverwerking.be

Bart Verstrynge

tel. 050/407 204

gsm 0497/43 38 42

e-mail: bart.verstrynge@vcm-mestverwerking.be

Copyright/Disclaimer

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het VCM veeleevoudig en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of het reproduceren ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of voor eigen oefening, studie of gebruik, welk(e) niet strikt privé van aard is.

BIJLAGEN

Bijlage I: De operationele mestverwerkingscapaciteit per provincie in VlaanderenTabel I.1: De operationele mestverwerkingscapaciteit in provincie West-Vlaanderen uitgedrukt in ton ruwe mest, kg verwerkte stikstof en kg verwerkte fosfaat (exclusief export ruwe pluimveemest)

		Ton ruwe mest	N (kg)	P₂O₅ (kg)
	Totale verwerking	87.128	705.737	392.076
Varkensmest	Verwerking dunne fractie	159.098	747.591	43.301
	Verwerking dikke fractie	31.575	388.373	361.850
	Pluimveemest	100.830	2.720.393	1.981.310
	Rundveemest	990	7.029	2.871
	Andere organische stoffen	10.000		
TOTAAL			4.569.123	2.781.408

* Uitgedrukt in ton dikke fractie van varkensmest

Bron: VCM-enquête juli 2005 – juni 2006

Tabel I.2: De operationele mestverwerkingscapaciteit in provincie Oost-Vlaanderen uitgedrukt in ton ruwe mest, kg verwerkte stikstof en kg verwerkte fosfaat (exclusief export ruwe pluimveemest)

		Ton ruwe mest	N (kg)	P₂O₅ (kg)
	Totale verwerking	25	203	113
Varkensmest	Verwerking dunne fractie	34.097	166.122	6.721
	Verwerking dikke fractie	40.000	492.000	458.400
	Pluimveemest	50.000	1.349.000	982.500
	Rundveemest	2.500	17.750	7.250
	Andere mest	500	4.950	6.650
	Andere organische stoffen	10.000		
TOTAAL			2.030.025	1.461.634

* Uitgedrukt in ton dikke fractie van varkensmest

Bron: VCM-enquête juli 2005 – juni 2006

Tabel I.3: De operationele mestverwerkingscapaciteit in provincie Antwerpen uitgedrukt in ton ruwe mest, kg verwerkte stikstof en kg verwerkte fosfaat (exclusief export ruwe pluimveemest)

		Ton ruwe mest	N (kg)	P₂O₅ (kg)
	Totale verwerking	3.192	25.855	14.364
Varkensmest	Verwerking dunne fractie	79.650	303.658	8.599
	Verwerking dikke fractie	2.000	24.600	22.920
Pluimveemest		4.000	107.920	78.600
Kalvergier		29.000	87.000	37.700
Andere organische stoffen		20.000		
TOTAAL			549.033	162.183

* Uitgedrukt in ton dikke fractie van varkensmest

Bron: VCM-enquête juli 2005 – juni 2006

Tabel I.4: De operationele mestverwerkingscapaciteit in Limburg uitgedrukt in ton ruwe mest, kg verwerkte stikstof en kg verwerkte fosfaat (exclusief export ruwe pluimveemest)

		Ton ruwe mest	N (kg)	P₂O₅ (kg)
	Totale verwerking	500	4.050	2.250
Varkensmest	Verwerking dunne fractie	2.467	1.209	1.234
	Verwerking dikke fractie	23.000	282.900	263.580
Pluimveemest		85.000	2.293.300	1.670.250
TOTAAL			2.581.459	1.937.314

* Uitgedrukt in ton dikke fractie van varkensmest

Bron: VCM-enquête juli 2005 – juni 2006

Bijlage II: De vergelijking tussen de operationele, beschikbare en vergunde mestverwerkingscapaciteit per provincie in Vlaanderen

Tabel II.1: De vergelijking tussen de operationele, beschikbare en vergunde mestverwerkingscapaciteit in provincie West-Vlaanderen (ton ruwe mest/jaar) (exclusief export ruwe pluimveemest)

	Operationele capaciteit	Beschikbare capaciteit	Vergunde capaciteit
Ruwe varkensmest	245.436	437.222	620.678
Dikke fractie varkensmest*	31.575	74.000	52.000
Pluimveemest	100.830	155.742	251.850
Rundveemest	990	990	
Andere mest			100.000

* Uitgedrukt in ton dikke fractie van varkensmest

Bron: VCM-enquête juli 2005 – juni 2006

Tabel II.2: De vergelijking tussen de operationele, beschikbare en vergunde mestverwerkingscapaciteit in provincie Oost-Vlaanderen (ton ruwe mest/jaar) (exclusief export ruwe pluimveemest)

	Operationele capaciteit	Beschikbare capaciteit	Vergunde capaciteit
Ruwe varkensmest	34.122	44.297	85.010
Dikke fractie varkensmest*	40.000	40.000	40.000
Pluimveemest	50.000	50.000	233.000
Rundveemest	2.500	2.500	
Andere mest	500	500	500

* Uitgedrukt in ton dikke fractie van varkensmest

Bron: VCM-enquête juli 2005 – juni 2006

Tabel II.3: De vergelijking tussen de operationele, beschikbare en vergunde mestverwerkingscapaciteit in provincie Antwerpen (ton ruwe mest/jaar) (exclusief export ruwe pluimveemest)

	Operationele capaciteit	Beschikbare capaciteit	Vergunde capaciteit
Ruwe varkensmest	81.542	111.000	148.125
Dikke fractie varkensmest*	2.000	7.500	7.500
Pluimveemest	4.000	7.500	7.500
Kalvergierv	29.000	40.150	40.150

* Uitgedrukt in ton dikke fractie van varkensmest

Bron: VCM-enquête juli 2005 – juni 2006

Tabel II.4: De vergelijking tussen de operationele, beschikbare en vergunde mestverwerkingscapaciteit in provincie Limburg (ton ruwe mest/jaar) (exclusief export ruwe pluimveemest)

	Operationele capaciteit	Beschikbare capaciteit	Vergunde capaciteit
Ruwe varkensmest	2.967	2.500	17.550
Dikke fractie varkensmest*	23.000	54.480	95.000
Pluimveemest	85.000	114.120	178.167
Andere mest			263.333

* Uitgedrukt in ton dikke fractie van varkensmest

Bron: VCM-enquête juli 2005 – juni 2006

Tabel II.5: De vergelijking tussen de operationele, beschikbare en vergunde mestverwerkingscapaciteit in provincie Vlaams-Brabant (ton ruwe mest/jaar) (exclusief export ruwe pluimveemest)

	Operationele capaciteit	Beschikbare capaciteit	Vergunde capaciteit
Ruwe varkensmest		28.000	34.000
Pluimveemest		2.000	2.000

* Uitgedrukt in ton dikke fractie van varkensmest

Bron: VCM-enquête juli 2005 – juni 2006

Bijlage III: Overzicht van de operationele mestverwerkingsinstallaties in Vlaanderen (exclusief mobiele verwerking)

Naam	Gemeente/stad	Provincie	Techniek	Mestsoort
Albers Geert	Oudenaarde	Oost-Vlaanderen	Drogen	Pluimveemest
Ameel	Langemark/Poelkapelle	West-Vlaanderen	Biologie	Varkensmest
Arko	Lembeke	Oost-Vlaanderen	Biologie	Varkensmest + rundveemest
Bakkers	Kinrooi	Limburg	Drogen	Pluimveemest
Bennenbroeck	Brecht	Antwerpen	Drogen	Varkensmest
Biofer	Zoutleeuw	Vlaams-Brabant	Vergisting + drogen	Varkensmest + rundveemest + pluimveemest + organische co-stromen
Biolurit	Izegem	West-Vlaanderen	Biologie	Varkensmest
Biovar	Westrozebeke	West-Vlaanderen	Biologie	Varkensmest
Bovyn Andy	Wingene	West-Vlaanderen	Voorcompostering	Rundveemest
Broucke Willy	Veurne	West-Vlaanderen	Biothermisch drogen	Varkensmest + pluimveemest
Champignoncultuur De Kleijn	Maaseik	Limburg	Substraatbereider	Pluimveemest + paardenmest
Compofert	Kallo	Oost-Vlaanderen	Biothermisch drogen	Pluimveemest + varkensmest + organische co-stromen
D'Hoore Marnix	Ardooi	West-Vlaanderen	Biologie	Varkensmest
De Roo	Tielt	West-Vlaanderen	Voorcompostering	Rundveemest
De Vloo Willy	Veurne	West-Vlaanderen	Drogen	Pluimveemest
Debrabandere Wingene	Wingene	West-Vlaanderen	Bekalking	Varkensmest
Dedevee	Alveringem	West-Vlaanderen	Drogen	Varkensmest
Discover	Izegem	West-Vlaanderen	Totaalverwerking	Varkensmest
Dumouvar	Moorslede	West-Vlaanderen	Drogen	Varkensmest
Eco-Amron	Aartrijke	West-Vlaanderen	Biologie	Varkensmest
Ecomac	Linde-Peer	Limburg	Vergisting + filtratie	Varkensmest
Flamat	Kallo	Oost-Vlaanderen	Drogen	Alle soorten
Fokbedrijf Delva	Alveringem	West-Vlaanderen	Biologie	Varkensmest
Geiko	Brugge	West-Vlaanderen	Drogen	Pluimveemest
Hansbeke Minkfarm	Nevele	Oost-Vlaanderen	Biologie	Andere mest
Herlis	Rumbeke	West-Vlaanderen	Biologie	Varkensmest

IPI	Maldegem	Oost-Vlaanderen	Biologie	Varkensmest
IVEB	Brecht	Antwerpen	Vergisting + filtratie	Varkensmest + organische co-stromen
Janssens Thierry	Aalter	Oost-Vlaanderen	Drogen	Varkensmest
Keysers	Retie	Antwerpen	Drogen	Varkensmest
Kwekerij Delco	Lo-Reninge	West-Vlaanderen	Biologie	Varkensmest
Lambrecht	Ieper	West-Vlaanderen	Substraatbereider	Pluimveemest + paardenmest
Langens Fons	Bocholt	Limburg	Drogen	Varkensmest
Latre Geert	Ardooi	West-Vlaanderen	Drogen	Varkensmest
Laviedor	Ieper	West-Vlaanderen	Biothermisch drogen	Pluimveemest + varkensmest
Lavrijsen Petrus	Houthalen-Helchteren	Limburg	Verhitte	Pluimveemest + varkensmest
Leenaerts Frans	Hoogstraten	Antwerpen	Biologie	Varkensmest
Maes Piet & Karl	Lendelede	West-Vlaanderen	Biothermisch drogen	Pluimveemest + varkensmest
Mouton Wim	Passendale	West-Vlaanderen	Drogen	Varkensmest
Pekri	Merkspas	Antwerpen	Biologie	Varkensmest
Pillaert Marc	Vleteren	West-Vlaanderen	Biologie	Varkensmest
Pyck	Vleteren	West-Vlaanderen	Biologie	Varkensmest
Ripor	Staden	West-Vlaanderen	Drogen	Varkensmest
Samagro	Leisele	West-Vlaanderen	Biothermisch drogen + vergisting	Pluimveemest + varkensmest + organische co-stromen
Schrauwen Jozef	Wuustwezel	Antwerpen	Biologie	Varkensmest
Sebeck	Sint-Gillis-Waas	Oost-Vlaanderen	Biologie	Varkensmest
Snels P + L	Minderhout	Antwerpen	Biologie	Varkensmest
Staelens Ivan	Gistel	West-Vlaanderen	Biologie	Varkensmest
Steenhuysen Marc	Wingene	West-Vlaanderen	Drogen	Pluimveemest
Sterckx Karel	Roeselare	West-Vlaanderen	Substraatbereider	Pluimveemest + paardenmest
Stevaco	Gistel	West-Vlaanderen	Drogen	Varkensmest
Storg	Bree	Limburg	Biothermisch drogen	Pluimveemest + varkensmest
Tolpe Ivan	Eernegem	West-Vlaanderen	Biologie + biothermisch drogen	Varkensmest
Van Hoydonck	Wuustwezel	Antwerpen	Biothermisch drogen	Pluimveemest + varkensmest

Van Ouwenhuyse Jozef	Lille	Antwerpen	Drogen	Varkensmest
Van Wonterghem Eddy	Aalter	Oost-Vlaanderen	Biologie	Varkensmest + rundveemest
Vanoverbeke Guido	Moorslede	West-Vlaanderen	Drogen	Varkensmest
Vanroose Franky	Koekelare	West-Vlaanderen	Drogen	Varkensmest
Vanthillo	Hoogstraten	Antwerpen	Biologie	Varkensmest
Vanthournout Lieven	Wingene	West-Vlaanderen	Drogen	Pluimveemest
Varfome	Ledegem	West-Vlaanderen	Biologie + drogen	Varkensmest
Varkensbedrijf Jos Van Looveren	Wuustwezel	Antwerpen	Biologie	Varkensmest
Vereecke Marc	Beveren IJzer	West-Vlaanderen	Drogen	Pluimveemest
Vermeiren P + D	Meer	Antwerpen	Biologie	Varkensmest
Vilatca	Kasterlee	Antwerpen	Biologie	Kalvergier
Voeders Degrave	Lichtervelde	West-Vlaanderen	Drogen	Varkensmest
Voeders Seuryncx	Rollegem-Kapelle	West-Vlaanderen	Biologie	Varkensmest
Walkro	Maasmechelen	Limburg	Substraatbereider	Pluimveemest + paardenmest
Willems Christophe	Wingene	West-Vlaanderen	Drogen	Varkensmest
Wyseur-Lesage	Westrozebeke	West-Vlaanderen	Biothermisch drogen	Pluimveemest + varkensmest
Ysebaert Gerrit - Vandekerckhove	Markegem	West-Vlaanderen	Biothermisch drogen	Pluimveemest + varkensmest

Bron: VCM-enquête juli 2005 – juni 2006